

Armenian Church Etiquette

ENTERING THE CHURCH

Your entrance into an Armenian Apostolic Church should be reverent and solemn. Always make the sign of the cross as you enter the Sanctuary. It is not appropriate to walk in the aisles when:

- The Gospel is being read
- The *Havadamk* (Nicene Creed) is in progress
- The Chalice Procession is occurring
- The priest is delivering the sermon
- The choir is singing *Soorp Soorp, Hayr Mer or Der Voghormia*
- Holy Communion is being distributed

Wait until the prayer or hymn is over and then proceed to take your place in a pew.

General Guidelines

It is important that we participate in the Divine Liturgy every Sunday, preferably from the beginning of the service, for the entire duration of the service, and receive Holy Communion.

While in church, it is not proper:

- To use cell phones or tablets
- To take pictures by disturbing the Services
- To cross legs while sitting
- To place your arms on the back of the pews
- For men and women to wear hats
- For ladies not to cover their heads
- To dress too revealing or too casual (No shorts, short skirts, tank tops, gym clothes, etc..)

We pray and hope that you adhere to these guidelines and be a role model for the generations to come in order to preserve our Armenian Church heritage and traditions.

Ս. ԻՍԶ ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ SOORP KHATCH ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH

☞ SUNDAY, JUNE 7, 2026 ☛

ՉԱՅՆ ԴԿ

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՄՏԷՆ ԵՏՔ Բ. ԿԻՐԱԿԻ

SECOND SUNDAY AFTER PENTECOST

Ս. Պատարագ Առ. Ժամը 10:30-ին հեռարձակում
Divine Liturgy 10:30 a.m. Live Streamed

Soorp Khatch Armenian Apostolic Church
4906 Flint Drive, Bethesda, MD 20816

Office Hours: 10:00 a.m-2:00 p.m.

Phone: (301) 229-8742; Fax: (301) 229-9393

E-mail: soorpkhatch@verizon.net

Web Page: www.soorpkhatch.org

Archpriest Fr. Sarkis Aktavoukian, Pastor
Home Phone: (301) 977-1863; Cell: (301) 787-5506

DER VOGHORMIA

For All Sick Parishioners

**ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ
ԵՐԲԱՅԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ԳՐԱԾ ՆԱՄԱԿԷՆ**

----- (9.1-10) -----

Արդարեւ, առաջին Ուխտը եւս իրեն յատուկ պաշտամունքի կանոններ եւ երկրաւոր սրբարան մը ունէր, երկու մասերէ բաղկացած: Նախ կար վրանին առաջին սրահը, Սրբութիւն կոչուած, ուր կային աշտանակը եւ առաջաւորութեան հացերուն սեղանը: Ապա, երկրորդ վարագոյրին տաին՝ կար վրանին միւս սրահը, Սրբութիւն Սրբութեանց կոչուածը, ուր կային ոսկեայ սեղանը՝ խունկ ծխելու համար, եւ Ուխտի Տապանակը՝ ներսէն ու դուրսէն ոսկեպատ: Այս Տապանակին մէջ կը պահուէին մանանայով լեցուն ոսկեայ սափորը, Ահարոնի ծաղկած գաւազանը եւ Ուխտի Տասնաբանեայ Պատուիրաններուն փարէ տախտակները: Տապանակին վրայ կային Աստուծոյ փառքը ներկայացնող ֆերովբէները, որոնք իրենց թւերով հովանի կ'ընէին Քաւութիւն կոչուած կափարիչին վրայ: Ուրիշ մանրամասնութիւններու մասին խօսիլ չեմ ուզեր հիմա:

Սրբարանը այդպէս յարգարուած էր ուրեմն: Քահանաներ պաշտամունքը կատարելու համար մշտականօրէն կը մտնէին վրանին առաջին սրահը: Բայց երկրորդ սրահը միայն փահանայապետը կը մտնէր, տարին մէկ անգամ, այն ալ, իր եւ ժողովուրդին անգիտութեամբ գործած մեղքերուն փոխարէն՝ զոհի արիւնը մատուցանելու համար Աստուծոյ: Այդ բոլորով Սուրբ Հոգին ցոյց կու տար, թէ որքան ատեն որ վրանին առաջին սրահը կանգուն կը մնար՝ բուն Սրբարանին մուտքը մեր առջեւ փակ էր, ինչ որ խորհրդանշականօրէն ցոյց կու տայ՝ թէ ներկայիս այդ Սրբարանը բաց է մեր առջեւ: Այնտեղ մատուցուած նուէրներն ու զոհերը չէին կրնար մաքրել պաշտամունքը մատուցանողին խղճմտանքը, որովհետեւ միայն ուտելիքի, խմելիքի եւ ծխական պէս-պէս լուացումներու կապուած էին: Եւ այդ մարմնական կարգերը ի գօրու էին մինչեւ ուղղութեան, այսինքն նոր կարգերու հաստատման ժամանակը:

**ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԷՆ
ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻ**

----- (10.22-30) -----

Զմեռ էր. Երուսաղէմի մէջ տանաւորն նաւակաւորի տօնակատարութիւնը տեղի կ'ունենար: Յիսուս տանաւորն Սողոմոնի սինագոգիին մէջ կ'երթեւեկէր, երբ իր շուրջ հաւաքուեցան Հրեաները եւ հարցուցին.

- Մինչեւ ե՞րբ մեր հոգին պիտի հանես. եթէ դուն եւ Քրիստոսը՝ յստակ ըսէ մեզի:

Յիսուս պատասխանեց.

- Արդէն իսկ ձեզի ըսած եմ, սակայն չե՛ք հաւատար: Այն գործերը որ Հօրս անունով կը կատարեմ, անոնք իսկ կը վկայեն՝ թէ ով եմ եւ: Բայց դուք չե՛ք հաւատար, որովհետեւ իմ ոչխարներէս չե՛ք: Ես ոչխարներս կը հանչնամ. անոնք ձայնս կը լսեն եւ կը հետեւին ինծի, եւ ես անոնց յափտենական կեանք կու տամ. անոնք բնաւ պիտի չկորսուին: Ոչ ոք պիտի կարենայ զա-նոնք յափշտակել իմ ձեռքէ: Հայրս այդ ոչխարները ինծի տուաւ, եւ ոչ ոք կրնայ յափշտակել զանոնք իմ Հօրս ձեռքէն, որովհետեւ Հայրս բոլորէն արելի մեծ է: Ես եւ Հայրս մէկ ենք:

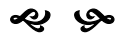
ՏՕՆ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱՇՆԻ

Այս Կիրակի, 7 Յունիս, Կաթողիկէ Սուրբ Էջմիածնի տօնն է: Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ կառուցած է Ս. Էջմիածինը՝ վիրապէն ելլելէ ետք, այն վայրին վրայ, որ ոսկեայ մուրեղով նշուած էր Տիրոջ կողմէ տեսիլի մը ընթացքին: Տօնը կը նշէ Հայ Եկեղեցոյ հաստատումն ու հեթանոսութեան վերջը: Աւելի քան 1700ամեայ Էջմիածինը ցարդ իր գոյութիւնը պահած հայ ֆրիստոնէական ամենահին վայրն է եւ չորս սիւներով, զմբէթաւոր ու խաչածէ եկեղեցոյ հնագոյն օրինակը՝ ֆրիստոնէական ճարտարապետութեան մէջ: Արտաքին պատերու ֆանդակները հայ ֆրիստոնէական ֆանդակագործութեան հնագոյն օրինակներուն մաս կը կազմեն:

HEBREWS 9:1-10

Now the first covenant had regulations for worship and also an earthly sanctuary. A tabernacle was set up. In its first room were the lampstand and the table with its consecrated bread; this was called the Holy Place. Behind the second curtain was a room called the Most Holy Place, which had the golden altar of incense and the gold-covered ark of the covenant. This ark contained the gold jar of manna, Aaron's staff that had budded, and the stone tablets of the covenant. Above the ark were the cherubim of the Glory, overshadowing the atonement cover. But we cannot discuss these things in detail now.

When everything had been arranged like this, the priests entered regularly into the outer room to carry on their ministry. But only the high priest entered the inner room, and that only once a year, and never without blood, which he offered for himself and for the sins the people had committed in ignorance. The Holy Spirit was showing by this that the way into the Most Holy Place had not yet been disclosed as long as the first tabernacle was still functioning. This is an illustration for the present time, indicating that the gifts and sacrifices being offered were not able to clear the conscience of the worshiper. They are only a matter of food and drink and various ceremonial washings—external regulations applying until the time of the new order.

Այս տարի հոգեհանգիստ կարելի է կատարել հետեւալ տաղաւար տօներուն.

- Կիրակի, Յուլիս 12.....Այլակերպութիւն Քրիստոսի
- Կիրակի, Օգոստոս 16.....Սուրբ Աստուածածին
- Կիրակի, Սեպտեմբեր 13.....Խաչվերաց

NO HOKEHANKISD SERVICES ON THESE FEAST SUNDAYS:

- July 12.....Feast of the Transfiguration
- August 16.....Assumption of the Holy Mother of God
- September 13.....Exaltation of the Holy Cross

JOHN 10:22-30

Then came the Feast of Dedication at Jerusalem. It was winter, and Jesus was in the temple area walking in Solomon's Colonnade. The Jews gathered around him, saying,

"How long will you keep us in suspense? If you are the Christ, tell us plainly."

Jesus answered.

"I did tell you, but you do not believe. The miracles I do in my Father's name speak for me, but you do not believe because you are not my sheep. My sheep listen to my voice; I know them, and they follow me. I give them eternal life, and they shall never perish; no one can snatch them out of my hand. My Father, who has given them to me, is greater than all; no one can snatch them out of my Father's hand. I and the Father are one."

FEAST OF HOLY ETCHMIADZIN

This Sunday, June 7, is the feast day of Holy Mother Etchmiadzin, the cathedral built by St. Gregory after his deliverance from the pit, to the specifications he saw in a vision, and on the place marked by the Lord with a golden hammer. This feast day commemorates the establishment of the Armenian Church and the eradication of paganism. Etchmiadzin is the oldest example of a four-altar, four-pillar, domed, cruciform church in Christian architecture. More than 1,700 years old, it is the oldest surviving Armenian Christian site. Throughout the centuries it has been renovated many times. Relief sculptures on the exterior walls are some of the oldest examples of the Christian Armenian art of sculpting. The complex consists of many structures, including the main cathedral and three nearby churches (Hrpsime, Gayane, Shoghagat), the Kevorkian Seminary, the Catholicos' residence, museum, and other buildings.

FEAST OF ST. GREGORY THE ILLUMINATOR'S DELIVERANCE FROM THE PIT

Saturday, June 6, is the Feast of St. Gregory the Illuminator's deliverance from the pit (Khor Viraben Yelkuh). Gregory is revered as the patron saint of the Armenian Church. He is recognized and memorialized in both eastern and western hierarchical churches. The Armenian liturgical calendar reserves three feast days in his honor: Entrance into the pit; deliverance from the pit; and discovery of relics. In addition to these three days, there are several feast days to which he is closely connected, namely the feast days for Sts. Hripsimantz, Sts. Gayaniantz, Shoghakat, Holy Etchmiadzin, and King Trdat. The Roman Catholic Church, Orthodox churches, and Oriental Orthodox churches have special days in their calendars for the veneration of St. Gregory, who is considered to be one of the Fathers of the early Christian church.

Gregory was condemned to the pit in 287 AD by King Trdat and the persecution of Christians began. After the martyrdom of a group of nuns who came to Armenia from Rome led by Hripsime and Gayane, Trdat was stricken with strange maladies. His sister, Khosrovidukht, had a dream that Gregory was the only person who could heal her brother. Miraculously, Gregory was still alive after many years in the pit, thanks to an angelic woman who lowered food and water into the pit each day. Gregory emerged from the pit; the king was healed and baptized, and he declared Christianity to be the official religion of Armenia.

Gregory was not the first to preach Christianity in Armenia. That distinction belongs to the apostles Thaddeus and Bartholomew who came to Armenia in the first century, and thus gave the Armenian Church its apostolic designation.

Nevertheless, Gregory is revered and is considered by Armenians to be the father of their faith. Hundreds of churches have been built and named in his honor.

"The ancient calendars of the still undivided Church celebrated him [Gregory] on the same day in both the East and the West as a tireless apostle of truth and holiness. The father in faith of the whole Armenian people, St. Gregory still intercedes from heaven today, so that all the children of your great nation may at last gather round the one table prepared by Christ, the divine Shepherd of one flock."

Pope John Paul II in his "Apostolic Letter for the 1700th Anniversary of the Baptism of the Armenian People," issued February 2, 2001.

REGISTER FOR DATEV SUMMER PROGRAM IN PERSON: JUNE 28 – JULY 5, 2026

The Armenian Prelacy has planned an in person session of St. Gregory of Datev Institute Program for youth ages 13-18, scheduled to take place from Sunday, June 28 to Sunday, July 5, 2026, at Shiloh Bible Camp & Retreat Center in Hewitt, New Jersey and will include lectures and engaging discussions on faith related topics.

To register please go to the following link:

<https://armenianprelacy.org/programs/datev/>

If you have any questions, please contact Dn. Shant by email or by calling: shant@armenianprelacy.org 212-689-7810

2026 FEASTS

June 6	Saint Gregory the Illuminator's Delivery from the Pit
June 7	Feast of Holy Etchmiadzin
June 20	Discovery of St. Gregory the Illuminator's Relics
June 25	Saint Sahag and Saint Mesrob
June 27	King Tirdat, Queen Ashkhen and Khosrovidoukht
July 12	Feast of the Transfiguration
July 18	Saint Thaddeus and Saint Sandoukht
August 16	Assumption of the Holy Mother of God
September 13	Exaltation of the Holy Cross
September 26	Saint Kevork (George)
September 27	Holy Cross of Varak
October 10	Holy Translators
October 25	Discovery of the Cross
October 31	Feast of All Saints

2025 & 2026 Membership Dues - Parishioners who have not paid their 2025 Annual Membership dues are encouraged to remit payment. 2026 Membership Dues are also accepted now. The membership fees are \$150.00 per adult and \$50.00 for each full time student ages 18-26. These dues are 100 percent tax deductible.